

VESTFOLD, TELEMARKE OG BUSKERUD STATSADVOKATEMBETER

DET KONGELIGE JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Deres referanse
20/132-ABR

Vår referanse

Dato
26.05.2020

Høring – NOU 2019: 17 Domstolstruktur, og et forslag om endringer i rettskretsene og domstoloven

Innledning

Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembeter er enig i de hovedhensyn for utforming av ny domstolstruktur som er lagt til grunn av utvalget, nemlig kvalitet, tilgjengelighet og effektivitet. Det synes å være behov for en omstrukturering til større enheter av hensyn til kvaliteten og effektiviteten i domstolenes arbeid. Disse hensyn kan komme i konflikt med hensynet til god tilgjengelighet, som selvsagt også er et viktig hensyn som må ivaretas i tilstrekkelig utstrekning. Det er derfor viktig at det utformes en domstolstruktur for fremtiden som på en god måte balanserer alle disse hovedhensynene, og som kan forventes å fungere godt i et langt tidsperspektiv.

Vi støtter utvalgets konklusjon om at det er nødvendig med en omstrukturering av domstolene, og i hovedsak de vurderinger som ligger til grunn for kommisjonens anbefalinger. Vår høringsuttalelse vil nødvendigvis ta utgangspunkt i erfaringer sett fra vårt ståsted, nemlig som en av hovedbrukerne av domstolene innenfor straffesaksområdet. De nærmere vurderinger av eventuell gevinst ved større fagmiljøer, fleksibilitetsgevinster, mulighet for større spesialisering og lignende, er domstolens ansatte nærmere til å vurdere enn oss. Når det gjelder andre deler av domstolenes utfordringer, slik disse er listet opp i pkt. 8, så har vi god kjennskap til og erfaring med flere av disse som sentral aktør i domstolene.

Vår høringsuttalelse vil i det følgende være begrenset til den del av kommisjonens utredning som angår tingrett og lagmannsrett, og i hovedsak til de tingretter og lagmannsretter som angår vårt statsadvokatdistrikt.

Departementets høringsbrev av 02.03.2020, sammenholdt med det vedlagte spørreskjemaet, tilsier at departementet er enig i at det foreligger et behov for endringer i domstolstrukturen for å løse de utfordringer domstolene står overfor. Hovedforskjellen mellom domstolkommisjonens forslag og departementets forslag synes å være at kommisjonen foreslår en betydelig reduksjon av både rettskretser og rettssteder, mens departementet utelukkende foreslår en strukturendring for så vidt gjelder rettskretsene og opprettholder antall rettssteder uendret. Et hovedspørsmål blir derfor om en slik begrenset strukturendring vil være tilstrekkelig til å ivareta de grunnleggende hensyn ved utformingen av ny domstolstruktur, og i tilstrekkelig grad løse de til dels store utfordringene domstolene står overfor. Forventede økonomiske rammer, og de utfordringer dette skaper, antas å stå sentralt ved disse vurderingene.

PSO005

Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembeter

Besøke:

Post: Postboks 2630, 3129 TØNSBERG

Tel: 35 58 88 58

E-post: post.vtb@statsadvokatene.no

Til pkt. 8 - utfordringer

Kommisjonens beskrivelse under pkt. 8.3.3 og 8.3.4 er fullt ut i samsvar med vårt inntrykk av tilstanden ved domstolene i vårt distrikt. Det er i all hovedsak mangel på lokaliteter som oppfyller de krav som bør stilles til sikkerhet, det finnes ikke utstyr for opptak av hovedforhandlinger og de fleste saler mangler nødvendig utstyr for gjennomføring av digitale aktorater. Det er også store mangler med hensyn til lydanlegg og avspillingsutstyr for øvrig, utstyr for fjernavhør ved videolink, samt utstyr og fasiliteter for god og effektiv tolking.

For å møte nåværende og fremtidige utfordringer er det et prekært behov for opprustning av lokaliteter og digitalt utstyr ved stort sett alle rettssteder i vårt distrikt. Dette har vært forsømt gjennom en rekke år, så vidt vi forstår først og fremst på grunn av manglende ressurser. Dersom målet om opptak av alle rettsforhandlinger og digital gjennomføring av alle hovedforhandlinger skal oppnås, må alle rettssaler som er i bruk rustes kraftig opp. I tillegg vil det være behov for tilgjengelig kompetent personell for drift og vedlikehold av det digitale utstyret, slik at rettsforhandlingene lar seg gjennomføre uten at det stopper opp på grunn av datatekniske problemer. Dette vil kreve store ressurser, ikke bare som en engangsinvestering, men vel så mye til fremtidig drift, vedlikehold og utskifting.

Det er vanskelig for oss å se hvordan en slik opprustning av lokaliteter og utstyr skal la seg gjennomføre dersom alle nåværende rettssteder med tilsvarende mengde rettssaler skal opprettholdes, særlig sett i sammenheng med kommisjonens redegjørelse om forventet endring i økonomiske rammebetingelser, pkt. 8.3.5. Dette alene må etter vår oppfatning være et viktig argument for at det bør gjennomføres en reduksjon i antall rettssteder. Det er imidlertid viktig at denne reduksjonen i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til tilgjengelighet, både for publikum, aktører og ansatte. Etter vår oppfatning er det altså riktig og nødvendig med en reduksjon av antall rettssteder, spørsmålet blir hvor omfattende reduksjonen skal være.

Til kapittel 18 – Rettskretsinnndeling og lokalisering

Vi er i det alt vesentlige enige i de kriterier som kommisjonen har lagt til grunn under pkt. 18.3. Vi antar at tilsvarende kriterier lå til grunn for den frivillige sammenslåingen av domstolene i Vestfold. Denne sammenslåingen skiller seg imidlertid noe ut fra andre aktuelle sammenslåinger i forhold til kriteriet tilgjengelighet, dette på grunn av de geografiske forhold.

Vi slutter oss til kommisjonens vurdering av de ulike strukturmodeller, slik dette fremgår i pkt. 18.5. Vi er videre enig i flertallets anbefaling om å velge en nordisk modell, og vi slutter oss i det alt vesentlige til flertallets bemerkninger om dette under pkt. 19.1.

Til kapittel 26 – Flertallets forslag til nye tingretter

Våre kommentarer til dette begrenses til tingrettsinndelingen i Buskerud og Telemark. Sammenslåingen av tingrettene i Vestfold er allerede iverksatt.

Buskerud tingrett

Vi er enig i kommisjonens forslag til ny Buskerud tingrett, som vil sikre et tilstrekkelig stort fagmiljø, samtidig som hensynet til tilgjengelighet synes ivarettatt på tilstrekkelig måte. Dette gjelder også i forhold til å opprettholde en avdeling i Nesbyen, med inlemmelse av nåværende Valdres tingretts rettskrets.

Telemark tingrett

Vi er også i det vesentlige enig i kommisjonens forslag til ny Telemark tingrett. I forhold til tilgjengelighet bemerkes dog at den foreslåtte rettskretsen har store likhetstrekk med den foreslåtte rettskretsen for Buskerud tingrett, både geografisk og i forhold til befolkningstetthet i ulike deler av de geografisk store rettskretsene. Det kan derfor med rette spørres om det burde opprettholdes en

avdeling i midtre- eller øvre del av rettskretsen (tidligere Midt- og Vest-Telemark). Hvilke kommuner som i tilfelle skulle høre til denne avdelingen har vi ikke noe bestemt formening om. Tilgjengelighet taler for en slik løsning på samme måte som for Buskerud rettskrets, men dersom det skal være en avdeling med permanent bemanning bør den ha et oppgavetilfang som berettiger en markert større bemanning enn nåværende Vest-Telemark tingrett for å oppfylle de øvrige kriterier som bør legges til grunn for en ny struktur.

Til kapittel 24 – Lagmannsrettene

Vi er enig med mindretallet for så vidt gjelder justering av rettskretsene Borgarting og Agder, og viser til det som er anført om dette i pkt. 24.7.3. Etter vår oppfatning vil en så stor geografisk utvidelse av rettskretsen, med påfølgende økt reise- og overnatting i forbindelse med rettsmøtene, snarere medføre problemer med å få tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere til Agder lagmannsrett enn en merkbart økning av godt kvalifiserte søkere.

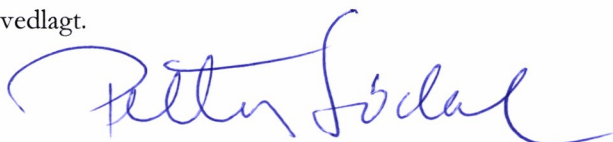
Oppsummering

Vi er i det alt vesentlige enig med kommisjonens vurderinger og flertallets anbefalinger til strukturmodell, rettskretsinndeling og rettssteder for tingrettene i vårt distrikt, dog med et forbehold om antall rettssteder for Telemark tingrett.

Vi er enig i mindretallets vurderinger og anbefaling for så vidt gjelder justering av rettskretsene Borgarting og Agder lagmannsrett.

Vi er ikke enig i departementets forslag om å opprettholde samtlige eksisterende rettssteder. Etter vår mening vil det med en slik struktur ikke være mulig å gjennomføre nødvendige moderniseringer som er påkrevd for etablering av best mulig fungerende domstoler i fremtiden. Vi har også inntrykk av at store deler av de ansatte i domstolene ser et klart behov for en strukturendring, i forhold til den nåværende og forventede fremtidige ressursituasjon, behov for sterke fagmiljøer og større fleksibilitet, selv om oppfatningene av dette nødvendigvis er nyansert. Dersom hovedinntrykket er at en ny struktur er nødvendig og ønskelig også fra de ansattes side, må dette etter vår mening ha stor vekt ved avgjørelsen, da disse er de nærmeste til å vurdere behovet for dette innenfor de gitte økonomiske- og personellmessige rammer.

Utfylt spørreskjema følger vedlagt.

Petter Sodal
statsadvokat

Kopi: Riksadvokaten

Høring – NOU 2019: 17 Domstolstruktur, og et forslag om endringer i rettskretsene og domstolloven – supplerende skjema til høringssvar

Hold musepekeren over boksene og venstreklikk for å velge svar. Det utfylte skjemaet kan lagres og lastes opp sammen med høringssvaret.

1. Om høringssvaret

1.1 Hvem avgis høringssvaret på vegne av?

Privatperson

Bedrift/organisasjon

Annet

1.2 Hva dreier høringssvaret seg om? (flere kryss er mulig)

Tingrettene

Lagmannsrettene

Jordskifterettene

2. utfordringer og hensyn bak ny domstolstruktur

2.1 NOU 2019: 17 Domstolstruktur kapittel 8 gir et dekkende bilde av utfordringene domstolene står overfor.

Enig

Uenig

Ingen formening

2.2 De overordnede hensynene som bør ligge til grunn ved utforming av ny domstolstruktur er kvalitet, tilgjengelighet og effektivitet.

Enig

Uenig

Ingen formening

3. Tingrettene

3.1 Antall rettskretser bør reduseres.

Enig

Uenig

Ingen formening

((Gå til punkt 1)

3.2 Antall rettskretser bør reduseres til 22 med 30 rettssteder, i tråd med flertallet i kommisjonens forslag.

Enig

Uenig

Ingen formening

3.3 Antall rettskretser bør reduseres til 6 med 24 rettssteder, i tråd med mindretallet i kommisjonens forslag.

Enig

Uenig

Ingen formening

3.4 Antall rettskretser bør reduseres til 22 og dagens rettssteder opprettholdes, i tråd med departementets alternative forslag.

Enig

Uenig

Ingen formening

4. Jordskifterettene

4.1 Antall rettskretser bør reduseres.

Enig

Uenig

Ingen formening

(Gå til punkt 5)

4.2 Antall rettskretser bør reduseres til 13 med 20 rettssteder og samlokaliseres med tingrettene, i tråd med flertallet i kommisjonens forslag.

Enig

Uenig

Ingen formening

4.3 Jordskifterettene bør slås sammen med og utgjøre egne avdelinger i tingrettene, i tråd med mindretallet i kommisjonens forslag.

Enig

Uenig

Ingen formening

4.4 Antall rettskretser bør reduseres til 13 og dagens rettssteder opprettholdes.

Enig

Uenig

Ingen formening

5. Lagmannsrettene

5.1 Rettskretsgrensene mellom Borgarting lagmannsrett og Eidsivating lagmannsrett bør endres, i tråd med kommisjonens forslag.

Enig

Uenig

Ingen formening

5.2 Rettskretsgrensene mellom Borgarting lagmannsrett og Agder lagmannsrett bør endres, i tråd med flertallet i kommisjonens forslag.

Enig

Uenig

Ingen formening